

حساب مستقل خزانه داریکل

ابلاغ بودجه :

تمام حسابهاي مستقل وجوه عمومي دولت ياشهرداريهاي ياسايرمؤسسات داراي بودجه مصوب حاوي پيش بيني درآمدهاوسايدمنابع تامين اعتبارازيك سووپيش بيني اعتبارات مصوب ازسوي ديگرمي باشدوكليه حسابهاي فوق ازمعادله زيرپيروي مي كند:

مازادتخصيص نيافته+اعتبارات مصوب=درآمدهاي پيش بيني شده

عناصرتشكيل دهنده معادله بودجه :

الف)حساب درآمدهاي پيش بيني شده يك حساب كنترل بوده وبه ميزان جمع درآمدهاي منظورشده دربودجه مصوب كه انتظار مي روددرسال مالي بودجه شناسايي شونددبدهكاري شود.

ب)حساب اعتبارات مصوب يك حساب كنترل دردفتركل است وبه ميزان جمع اعتبارات منظورشده دربودجه مصوب كه انتظارمي روددرسال مالي آينده انجام شودوبستانكاري گردد.

ج)حساب مازادتخصيص نيافته :داراي مانده بستانكاراست ونشان دهنده مازاددارايي هاي حساب مستقل بربردهي هاي آن مي باشدكه ازمحل دارايي هاي قابل پرداخت خواهدبوددرصورتي كه ميزان درآمدهاي پيش بيني شده ازاعتبارات مصوب بيشترباشدمازامانده بستانكارخواهدداشت ودرصورت كسربودجه مانده آن بدهكارخواهدبود.

۲-تغييرات بودجه:

الف)افزايش بودجه:درحقيقت همان متمم بودجه است .
درآمدهاي پيش بيني شده ***
اعتبارات مصوب ***

ب)اصلاح بودجه :
اعتبارات مصوب-امورخاص ***
اعتبارات مصوب -امورخاص***

ج)كاهش بودجه :
اعتبارات مصوب ***
درآمدپيش بيني شده***

۲-تخصيص اعتبار :

تخصيص اعتبار به صورت انباشته ابلاغ می گرددپس برای انجام هرثبت بايدبه معادله زيرتوجه نمود

اعتبار تخصیص یافته قبلی-جمع اعتبار تخصیص یافته=تخصیص این دوره

اعتبارات مصوب ***
اعتبارات تخصیص یافته***

۳-تامین اعتبار:
اعتبارات تخصیص یافته ***
اعتبارات پرداخت شده***

مراحل حسابداری در دستگاههای دولتی ونحوه ثبت آن:

در دستگاههای دولتی رابطه زیر موجود است یعنی هر دستگاه تا سقف اعتبار مصوب می تواند از خزانه درخواست وجه نماید و مانده حسابهای مصرف نشده در پایان سال باید به حساب خزانه برگشت داده شود.

حساب بودجه=اعتبارات مصوب

۱-تصویب و ابلاغ بودجه :
بودجه جاری ***
اعتبارات مصوب***

۲-تخصیص اعتبار: عبارت از تعیین حجم اعتباری است که برای یک سال یا دوره های معین در سال جهت اجرای برنامه ها و عملیات و سایر پرداختها مورد لزوم است در ایران تخصیص اعتبار برای چهار دوره سه ماهه می باشد.

اعتبارات مصوب ***
اعتبارات تخصیص یافته***

جاری با خزانه ***
بودجه جاری ***

۳-درخواست وجه :

درخواست وجه ***
بودجه جاری ***

۴-تامین اعتبار عبارت از اختصاص دان تمام یا قسمتی از اعتبارات تخصیص یافته برای خرج معین می باشد.

اعتبارات تخصیص یافته ***
ذخیره اعتبار تعهدات احتمالی***

۵-مصرف اعتبار:وقتی کالای خدماتی که قبلا برای آنها اعتبار لازم تامین و ذخیره شده است تحویل یا انجام گردد و ذی حساب آن رابه هزینه قطعی منظور نماید وبه بستانکار اعتبارات مصرف شده منظور می گردد.

ذخیره اعتبارات تعهدات احتمالی ***
اعتبارات مصرف شده ***

۶- تامین اعتبار برای پرداختهای پرسنلی:

تامین اعتبار قبلی برای پرداختهای پرسنلی ضرورتی ندارد زیرا اعتبارات پرسنلی منظور شده در بودجه سالانه فقط برای پرداخت حقوق کارکن رسمی و غیر رسمی که قبلاً استخدام شده یا در سال جاری استخدام می شوند اختصاص یافته است و تامین ضرورتی ندارد.

اعتبارات تخصیص یافته ***
اعتبارات مصرف شده ***

ثبت پرداخت مساعده در نیمه ماه :

اعتبارات تخصیص یافته ***

ذخیره اعتبار پرداختهای غیر قطعی ***

ثبت پرداخت حقوق در پایان ماه با احتساب مساعده :

اعتبارات تخصیص یافته ***

ذخیره اعتبار پرداختهای غیر قطعی ***

اعتبارات مصرف شده ***

مثال :

فعالیت های بودجه ای حساب مستقل وجوه اعتبارات جاری سازمان دولتی الف در سال مالی ۲* به شرح زیر است:

۱- ابلاغ بودجه سال مالی به سازمان مذکور به مبلغ ۳۰۰ میلیون ریال

۲- جمع اعتبارات تخصیص یافته ابلاغی به سازمان مبلغ ۲۸۰ میلیون ریال بوده است .

۳- معادل کل اعتبارات تخصیص یافته از خزانه وجه دریافت شده است.

۴- کل مبالغ تامین اعتبار شده برای خرید کالاها و خدمات ظرف سال مالی ۲۶۰ میلیون ریال بوده است .

۵- از مبلغ تامین شده بند ۴ مبلغ ۲۰ میلیون ریال به عنوان پیش پرداخت و ۲۵ میلیون ریال علی الحساب پرداخت شده است.

۶- طی سال مالی مبلغ ۱۵ میلیون ریال از پیش پرداختها و ۲۰ میلیون ریال از علی الحسابها به هزینه قطعی منظور شده است.

۷- معادل ۲۰۰ میلیون ریال از کالاها و خدماتی که در بند ۴ تامین اعتبار شده بود تحویل و به هزینه قطعی منظور گردیده است.

۸- مبلغ ۱۰ میلیون ریال از اعتبارات تامین شده موضوع بند ۴ برای خرید کالاها و خدمات به علت انصراف واحدهای درخواست کننده از خرید آنها و یا فقدان این قبیل کالاها در بازار از حساب تعهدات احتمالی خارج شده است.

مطلوبست: اولاً ثبت فعالیتهای بودجه ای مربوط در دفتر روزنامه سازمان دولتی الف

ثانياً: تنظیم ترازمانده حسابها در پایان سال ۲x

حل:

بودجه جاری ۳۰۰

اعتبارات مصوب ۳۰۰

اعتبارات مصوب ۲۸۰

اعتبارات تخصیص یافته ۲۸۰

جاری باخرانه ۲۸۰

بودجه جاری ۲۸۰

درخواست وجه ۲۸۰

جاری باخرانه ۲۸۰

اعتبارات تخصیص یافته ۲۶۰

ذخیره اعتبار تعهدات احتمالی ۲۶۰

ذخیره اعتبار تعهدات احتمالی ۴۵

ذخیره اعتبار پرداختهای غیر قطعی ۴۵

ذخیره اعتبار پرداختهای غیر قطعی ۳۵

اعتبارات مصرف شده ۳۵

ذخیره اعتبار تعهدات احتمالی ۲۰۰

اعتبارات مصرف شده ۲۰۰

ذخیره اعتبار تعهدات احتمالی ۱۰

اعتبارات تخصیص یافته ۱۰

سازمان دولتی الف/حساب مستقل وجوه اعتبارات جاری/تراز مانده حسابها/ایان سال ۲x

شرح	بدهکار	بستانکار
بودجه جاری	۲۰	
درخواست وجه	۲۸۰	
اعتبارات مصوب		۲۰
اعتبارات تخصیص یافته		۳۰
ذخیره اعتبار تعهدات احتمالی		۵
ذخیره اعتبار پرداختهای غیر قطعی		۱۰
اعتبارات مصرف شده		۲۳۵
جمع	۳۰۰	۳۰۰

مثال :

مانده حسابهای بودجه سال ۲۰۰۰ حساب مستقل وجوه اعتبارات جاری سازمان دولتی الف به شرح زیر است (این سازمان تابع ماده ۶۳ قانون محاسبات عمومی بوده و لازم است در پایان سال مالی مانده وجوه مصرف نشده خود را به خزانه انتقال دهد)

شرح	بدهکار	بستانکار
بودجه جاری	۲۰۰۰	
جاری باخزانه	۵۰۰	
درخواست وجه	۹۷۵۰۰	
اعتبارات مصوب		۲۰۰۰
اعتبارات تخصیص یافته		۳۰۰۰
ذخیره اعتبار تعهدات احتمالی		۱۵۰۰
ذخیره اعتبار پرداختهای غیر قطعی		۴۵۰۰
اعتبارات مصرف شده		۸۹۰۰۰
جمع	۱۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰

مطلوبست ثبت عملیات مربوط به بستن حسابهای موقت و انتقال حسابهای دائمی .

۱- ذخیره اعتبار پرداختهای غیر قطعی ۴۵۰۰
ذخیره اعتبار پرداختهای غیر قطعی سنواتی ۴۵۰۰

۲- درخواست وجه سنواتی ۴۵۰۰
درخواست وجه ۴۵۰۰

۳- اکنون حسابهای باقیمانده را که موقتی هستند می بندیم:

اعتبارات مصوب	۲۰۰۰
اعتبارات تخصیص یافته	۳۰۰۰
ذخیره اعتبار تعهدات احتمالی	۱۵۰۰
اعتبارات مصرف شده	۸۹۰۰۰
بودجه جاری	۲۰۰۰
جاری باخزانه	۵۰۰
درخواست وجه	۹۳۰۰

برای بستن حسابهای سنواتی به صورت زیر ثبت می کنیم:

ذخیره اعتبار پرداختهای غیر قطعی سنواتی ۴۵۰۰
درخواست وجه سنواتی ۴۵۰۰

حالت دوم- طبق قوانین و مقررات مالی و بودجه ای مصرف اعتبارات محدود به سال مالی نبوده و مانده اعتبارات مصرف نشده هر سال قابل انتقال به سال مالی بعد می باشد و آن قسمت از اعتباراتی که در طول سال مالی به مصرف رسیده با طرف حساب مربوطه بسته می شود و مانده اعتبارات مصرف نشده و ذخیره شده نیز به سال مالی بعد انتقال می یابد تا همراه اعتبارات سال بعد به مصرف هزینه ها و پرداختهای سال بعد برسد. در ایران به دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و تحقیقاتی اجازه داده شده است که مانده وجوه مصرف نشده خود را به سال آینده انتقال و همراه اعتبارات سال بعد مصرف نمایند.

مثال:

مانده حسابهای بودجه ای سال ۲۰۰۰ حساب مستقل وجوه جاری دانشگاه الف به شرح زیر است (این سازمان دولتی می تواند مانده وجوه مصرف نشده خود را به سال آینده انتقال داده و همراه اعتبارات سال بعد به مصرف برساند)

شرح	بدهکار	بستانکار
بودجه جاری	۳۰۰۰	
درخواست وجه	۹۷۰۰۰	
اعتبارات مصوب		۳۰۰۰
اعتبارات تخصیص یافته		۴۰۰۰
ذخیره اعتبار تعهدات احتمالی		۱۰۰۰
ذخیره اعتبار پرداختهای غیر قطعی		۲۰۰۰
اعتبارات مصرف شده		۹۰۰۰۰
جمع	۱۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰

اعتبارات مصوب ۳۰۰۰

بودجه جاری ۳۰۰۰

اعتبارات مصرف شده ۹۰۰۰۰

درخواست وجه ۹۰۰۰۰

اعتبارات تخصیص یافته ۴۰۰۰

ذخیره اعتبار تعهدات احتمالی ۱۰۰۰

ذخیره اعتبار پرداختهای غیر قطعی ۲۰۰۰

۷۰۰۰

درخواست وجه

مسأله:

فعالیتهای مالی سال ۱۳۷۷ حساب مستقل وجوه عمومی به شرح زیر است:

۱- درآمدهای پیش بینی شده در بودجه مصوب مبلغ ۱۵۰/۰۰۰ میلیون ریال و اعتبارات مصوب ۱۴۵/۰۰۰ میلیون ریال

۲- کل درآمدهای پیش بینی شده سال مالی ۱۳۷۷ وصول شده است .

۳- کل اعتبارات مصوب به مصرف مخارج دستگاههای دولتی رسیده است.
مطلوبست:

الف) ثبت فعالیتهای مالی فوق در دفتر روزنامه حساب مستقل وجوه عمومی
ب) تنظیم تراز آزمایشی قبل از بستن حسابهای موقت
ج) ثبتهای مربوط به بستن حسابهای موقت

۱- درآمدهای پیش بینی شده ۱۵۰.۰۰۰

اعتبارات مصوب ۱۴۵.۰۰۰

مازاد تخصیص نیافته ۵.۰۰۰

۲- بانک تمرکز وجوه عمومی ۱۵۰.۰۰۰

دریافت های وجوه عمومی ۱۵۰.۰۰۰

۳- پرداخت های وجوه عمومی ۱۴۵.۰۰۰

بانک تمرکز وجوه عمومی ۱۴۵.۰۰۰

حساب مستقل وجوه عمومی
تراز آزمایشی قبل از بستن حسابهای موقت
منتهی به ۱۳۷۷/۱۲/۲۸

عنوان حسابها	مانده بدهکار	مانده بستانکار
بانک تمرکز وجوه عمومی	۵.۰۰۰	
پرداخت های وجوه عمومی	۱۴۵.۰۰۰	
درآمدهای پیش بینی شده	۱۵۰.۰۰۰	
اعتبارات مصوب		۱۴۵.۰۰۰
مازاد تخصیص نیافته		۵.۰۰۰
دریافت های وجوه عمومی		۱۵۰.۰۰۰
	۳۰۰.۰۰۰	۳۰۰.۰۰۰

بستن حسابهای موقت:

۴- دریافت های وجوه عمومی ۱۵۰.۰۰۰

درآمدهای پیش بینی شده ۱۵۰.۰۰۰

۵- اعتبارات مصوب ۱۴۵.۰۰۰

پرداخت های وجوه عمومی ۱۴۵.۰۰۰

حساب مستقل وجوه عمومي

ترازنامه

۱۳۷۷/۱۲/۲۸

بانك تمرکز وجوه عمومي	۵۰۰۰	مازاد تخصيص نيافته	۵۰۰۰

مسأله:

مانده حسابهاي دائمي حساب مستقل وجوه عمومي در ابتداي سال ۱۳۸۲ به شرح زير از دفاتر استخراج شده است
ارقام به ميليون ريال) بانك تمرکز وجوه اختصاصي ۳۸/۰۰۰ مازاد تخصيص
نيافته ۳۸/۰۰۰

وقايع مالي زير در سال ۱۳۸۲ صورت گرفته است:

۱- بودجه سال ۱۳۸۲ با مبلغ ۶۰۰/۰۰۰ ريال درآمديش بيني شده و ۵۸۰/۰۰۰ ريال اعتبارات مصوب به تصويب
رسيده است.

۲- مبلغ ۱۷۵/۰۰۰ ريال و مبلغ ۲۵/۰۰۰ ريال درآمدها حاصل از خدمات و فروش كالانقدا و وصول شده است.

۳- مبلغ ۳۹۰/۰۰۰ ريال درآمديت و ۱۰/۰۰۰ ريال درآمدمتفرقه نقدي وصول شده است.

۴- مبلغ ۵۷۰/۰۰۰ ريال براي انجام مخارج دستگاههاي دولتي مصرف شده است.

مطلوبست:

الف) ثبت فعاليتهاي مالي فوق در دفتر روزنامه

ب) انتقال اقلام به حسابهاي دفتر كل

ج) تنظيم تراز مانده حسابها قبل از بستن حسابهاي موقت.

د) ثبت مربوط به بستن حسابها.

ر) تنظيم ترازنامه و صورت دريافت و پرداخت و تغييرات در حساب مازاد
افتتاحيه:

بانك تمرکز وجوه عمومي ۳۸۰۰۰

مازاد تخصيص نيافته ۳۸۰۰۰

۱- درآمدهاي عمومي پيش بيني شده ۶۰۰۰۰۰

اعتبارات مصوب ۵۸۰۰۰۰

مازاد تخصيص نيافته ۲۰۰۰۰

۲- بانك تمرکز وجوه عمومي ۲۰۰۰۰۰

دريافت هاي وجوه عمومي ۲۰۰۰۰۰

۳- بانك تمرکز وجوه عمومي ۴۰۰۰۰۰

دريافت هاي وجوه عمومي ۴۰۰۰۰۰

۴- پرداخت هاي وجوه عمومي ۵۷۰۰۰۰

بانك تمرکز وجوه عمومي ۵۷۰۰۰۰

اعتبارات مصوب		درآمدهای عمومی پیش بینی شده		مازاد تخصیص نیافته		بانک تمرکز وجوه عمومی	
۵۸۰۰۰۰(۱)			۶۰۰۰۰۰(۱)	۳۸۰۰۰(م)		۵۷۰۰۰۰(۴)	۳۸۰۰۰(م)
				۲۰۰۰۰(۱)			۲۰۰۰۰۰(۲)
							۴۰۰۰۰۰(۳)
				۵۸۰۰۰۰(م)			۶۸۰۰۰(م)

پرداخت های وجوه عمومی

	۵۷۰۰۰۰(۴)

دریافت های وجوه عمومی

۲۰۰۰۰۰(۲)	
۴۰۰۰۰۰(۳)	
۶۰۰۰۰۰(م)	

خزانه داریکل

تراز مانده حسابهای حساب مستقل

۱۳۸۲/۱۲/۲۸

نام حساب	بدهکار	بستانکار
بانک تمرکز وجوه عمومی	۶۸۰۰۰	
درآمدهای عمومی پیش بینی شده	۶۰۰۰۰۰	
پرداخت های وجوه عمومی	۵۷۰۰۰۰	
اعتبارات مصوب		۵۸۰۰۰۰
دریافت های وجوه عمومی		۶۰۰۰۰۰
مازاد تخصیص نیافته		۵۸۰۰۰
جمع	۱۲۳۸۰۰۰	۱۲۳۸۰۰۰

بستن حسابهای موقت:

۵- دریافت های وجوه عمومی ۶۰۰۰۰۰

درآمدهای عمومی پیش بینی شده ۶۰۰۰۰۰۰

۶- اعتبارات مصوب ۵۸۰۰۰۰

پرداخت های وجوه عمومی ۵۷۰۰۰۰

مازاد تخصیص نیافته ۱۰۰۰۰۰

خزانه داریکل
ترازنامه حساب مستقل وجوه عمومی
۱۳۸۲/۱۲/۲۸

۶۸۰۰۰	۶۸۰۰۰
مآزاد تخصیص نیافته	بانك تمرکز وجوه عمومی

خزانه داریکل
صورت دریافت و پرداخت و تغییرات در مآزاد حساب مستقل وجوه عمومی
برای سال منتهی به ۱۳۸۲/۱۲/۲۸

۳۸۰۰۰	۶۰۰۰۰	مآزاد اول سال مالی
	(۵۷۰۰۰۰)	اضافه می شود: دریافت های وجوه عمومی
		کسرمی شود: پرداخت های وجوه عمومی
		افزایش در مآزاد اول سال مالی
<u>۳۰۰۰۰</u>		مآزاد پایان سال مالی
<u>۶۸۰۰۰</u>		

مسأله:

وقایع مالی حساب مستقل وجوه عمومی در سال ۱۳۷۷ به شرح زیر صورت گرفته است:

- ۱- بودجه سال ۱۳۷۷ مبلغ ۶۰۰/۰۰۰ میلیون ریال درآمد پیش بینی شده و ۵۸۰/۰۰۰ میلیون ریال اعتبارات مصوب به تصویب رسیده است.
- ۲- مبلغ ۲۰۰/۰۰۰ میلیون ریال درآمد حاصل از خدمات و فروش کالا نقد وصول شده است.
- ۳- مبلغ ۴۰۰/۰۰۰ میلیون ریال درآمد نفت و درآمد متفرقه نقدی وصول شده است.
- ۴- مبلغ ۵۷۰/۰۰۰ میلیون ریال برای انجام مخارج دستگاههای دولتی مصرف شده است.

مطلوبست: الف- ثبت فعالیت های مالی فوق در دفتر روزنامه
ب- تنظیم تراز آزمایشی قبل از بستن حسابهای موقت

- ۱- درآمد پیش بینی شده ۶۰۰۰۰۰
اعتبارات مصوب ۵۸۰۰۰۰
مآزاد تخصیص نیافته ۲۰۰۰۰۰
- ۲- بانك تمرکز وجوه عمومی ۲۰۰۰۰۰
دریافت وجوه عمومی ۲۰۰۰۰۰
- ۳- بانك تمرکز وجوه عمومی ۴۰۰۰۰۰
دریافت وجوه عمومی ۴۰۰۰۰۰
- ۴- پرداخت های وجوه عمومی ۵۷۰۰۰۰
بانك تمرکز وجوه عمومی ۵۷۰۰۰۰

خزانه داریکل
حساب مستقل وجوه عمومی (قبل از بستن حسابهای موقت)
 ۱۳۷۷/۱۲/۲۸

بستانکار	بدهکار	عنوان حسابها
	۶۰۰۰۰۰	درآمدپیش بینی شده
	۶۸۰۰۰۰	بانک تمرکز وجوه عمومی
	۵۷۰۰۰۰۰	پرداختهای وجوه عمومی
۵۸۰۰۰۰۰		اعتبار مصوب
۶۰۰۰۰۰۰		دریافتهای وجوه عمومی
۵۸۰۰۰۰		مازاد تخصیص نیافته
۱۲۳۸۰۰۰۰	۱۲۳۸۰۰۰۰	جمع کل

مساله:

بودجه حساب مستقل وجوه عمومی دولت شامل درآمدپیش بینی شده به مبلغ ۴/۵۰۰ میلیارد ریال و اعتبارات مصوب به مبلغ ۴/۰۰۰ میلیارد ریال تصویب و ابلاغ می گردد در طول سال مورد عمل بودجه به علت روند مطلوب وصول درآمدهای دولت لایحه ی متمم بودجه ای بامشخصات زیر تنظیم و تقدیم مجلس می نماید که بدون تغییر تصویب و ابلاغ می گردد درآمدپیش بینی شده ۱/۵۰۰ میلیارد ریال و اعتبارات مصوب ۱/۸۰۰ میلیارد ریال مطلوبست ثبت عملیات حسابداری مربوط به بودجه مصوب و متمم بودجه در دفتر روزنامه حساب مستقل وجوه عمومی دولت .

۱- درآمدپیش بینی شده ۴۵۰۰

اعتبارت مصوب ۴۰۰۰

مازاد تخصیص نیافته ۵۰۰

۲- درآمدپیش بینی شده ۱۵۰۰

مازاد تخصیص نیافته ۳۰۰

اعتبارت مصوب ۱۸۰۰

در صورتی که جمع اعتبارات تخصیص یافته در طول سال مالی بالغ بر مبلغ ۴/۶۰۰ میلیارد ریال و وجوه پرداختی خزانه داریکل به دستگاههای دولتی از محل اعتبارات تخصیص یافته مبلغ ۴/۵۵۰ میلیارد ریال باشد آرتیکلهای بودجه ای مربوط را در دفتر روزنامه حساب مستقل وجوه عمومی خزانه داریکل ثبت نمایند.

اعتبارت تخصیص یافته ۴۵۵۰

اعتبارت مصرف شده ۴۵۵۰

اعتبارت مصوب ۴۶۰۰

اعتبارت تخصیص یافته ۴۶۰۰

مساله:

فعالیتهای بودجه ای حساب مستقل وجوه اعتبارات جاری یک موسسه دولتی در سال ۱ x به شرح زیر است.

۱- ابلاغ اعتبارات مصوب به مبلغ ۳/۰۰۰/۰۰۰ هزار ریال

۲- جمع اعتبارات تخصیص یافته ابلاغی ۲/۵۰۰/۰۰۰ هزار ریال

۳- معادل اعتبار تخصیص یافته از خزانه وجه دریافت شده است.

۴- تامین اعتبار برای خرید کالا و خدمات ۲/۳۰۰/۰۰۰ هزار ریال

۵- پرداخت پیش پرداخت بابت کالا و خدماتی که در بند ۴ تامین اعتبار شده است به مبلغ ۴۰۰/۰۰۰ هزار ریال

۶- در طول سال مالی مبلغ ۲۰۰/۰۰۰ هزار ریال از پیش پرداختها و علی الحسابهایی که قبلاً تامین اعتبار گردیده به علت تحویل کالا و خدمات به حساب هزینه قطعی منظور می شود.

۷- معادل ۱/۶۰۰/۰۰۰ هزار ریال کالا و خدماتی که در بند ۴ برای آنها تامی اعتبار شده بود تحویل یا انجام گردید و به حساب هزینه قطعی منظور شد.

۸- مبلغ ۱۵۰/۰۰۰ هزار ریال از اعتبارات تامین شده در بند ۴ برای خرید کالا و خدمات به علت انصراف واحدهای درخواست کننده از خرید آنها و یافتن این قبیل کالا در بازار از حساب تعهدات احتمالی حذف گردید.
مطلوبست :

۱- ثبت فعالیتهای بودجه ای سال ۱ x در دفتر روزنامه حساب مستقل وجوه اعتبارات جاری .

۲- ثبت مربوط به بستن و انتقال حسابهای بودجه در پایان سال مالی

الف) موسسه دولتی مشمول قانون محاسبات عمومی کشور بوده و بایستی مانده اعتبارات مصرف نشده خود را به خزانه برگشت دهد.

ب) موسسه دولتی مشمول قانون محاسبات عمومی نبوده و طبق مجوز قانونی خاص مجاز به انتقال مانده وجوه اعتبارات مصرف نشده و ذخایر به سال بعد می باشد.

حل بنداول:

۱) بودجه جاری ۳۰۰۰۰۰۰   ۲) اعتبارات مصوب ۲۵۰۰۰۰۰
اعتبارات مصوب ۳۰۰۰۰۰۰   اعتبارات تخصیص یافته ۲۵۰۰۰۰۰

جاری با خزانه ۲۵۰۰۰۰۰
بودجه جاری ۲۵۰۰۰۰۰

۳) درخواست وجه ۲۵۰۰۰۰۰   ۴) اعتبارات تخصیص یافته ۲۳۰۰۰۰۰
جاری با خزانه ۲۵۰۰۰۰۰   ذخیره اعتبارات تعهدات احتمالی ۲۳۰۰۰۰۰

۵) ذخیره تعهدات احتمالی ۴۰۰۰۰۰
ذخیره اعتبار پرداختهای غیر قطعی ۴۰۰۰۰۰

۶) ذخیره اعتبار پرداختهای غیر قطعی ۲۰۰۰۰۰
اعتبار مصرف شده ۲۰۰۰۰۰

۷) ذخیره اعتبار تعهدات احتمالی ۱۶۰۰۰۰۰
اعتبار مصرف شده ۱۶۰۰۰۰۰

۸) ذخیره اعتبار تعهدات احتمالی ۱۵۰۰۰۰۰
اعتبار تخصیص یافته ۱۵۰۰۰۰۰

درخواست وجه		اعتبارات تخصیص یافته		اعتبارات مصوب		بودجه جاری	
	۲۵۰۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰۰	۲۳۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰۰
	۲۵۰۰۰۰۰ (م)	۱۵۰۰۰۰۰					
		۳۵۰۰۰۰۰ (م)		۵۰۰۰۰۰۰ (م)			۵۰۰۰۰۰۰ (م)

اعتبار مصرف شده		ذخیره اعتبارپرداختهای غیرقطعی		ذخیره اعتبار تعهدات احتمالی		جاری باخزانه	
۲۰۰۰۰۰		۴۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	۲۳۰۰۰۰۰	۴۰۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰۰
۱۶۰۰۰۰۰					۱۶۰۰۰۰۰		
					۱۵۰۰۰۰۰		
۱۸۰۰۰۰۰(م)		۲۰۰۰۰۰۰(م)		۱۵۰۰۰۰۰(م)			

حل بند دوم الف) بستن حسابهای بودجه ای غیر قابل انتقال به سال بعد و بستن حسابهای بودجه ای سنواتی اعتبارات تخصیص یافته ۳۵۰۰۰۰
 ذخیره اعتبارات تعهدات احتمالی ۱۵۰۰۰۰
 اعتبارات مصوب ۵۰۰۰۰۰
 اعتبارات مصرف شده ۱۸۰۰۰۰۰
 بودجه جاری ۵۰۰۰۰۰
 درخواست وجه ۲۳۰۰۰۰۰

ذخیره اعتبارپرداختهای غیرقطعی ۲۰۰۰۰۰
 ذخیره اعتبارپرداختهای غیرقطعی سنواتی ۲۰۰۰۰۰
 درخواست وجه سنواتی ۲۰۰۰۰۰
 درخواست وجه ۲۰۰۰۰۰

ذخیره اعتبارپرداختهای غیرقطعی سنواتی ۲۰۰۰۰۰
 درخواست وجه سنواتی ۲۰۰۰۰۰

افتتاح حسابها:

درخواست وجه سنواتی ۲۰۰۰۰۰
 ذخیره اعتبارپرداختهای غیرقطعی ۲۰۰۰۰۰

حل بند دوم مورد ب):

۱) اعتبار مصوب ۵۰۰۰۰
 بودجه جاری ۵۰۰۰۰۰

۲) اعتبار مصرف شده ۱۸۰۰۰۰۰
 درخواست وجه ۱۸۰۰۰۰۰

۳) اعتبارات تخصیص یافته ۳۵۰۰۰۰
 ذخیره اعتبارپرداختهای غیرقطعی ۲۰۰۰۰۰
 ذخیره اعتبار تعهدات احتمالی ۱۵۰۰۰۰
 درخواست وجه ۷۰۰۰۰۰

مسئله:

يك موسسه دولتي از سال ۷۱ مبلغ ۲۰۰/۰۰۰ هزارريال پيش پرداخت و مبلغ ۱۵۰/۰۰۰ هزارريال علي الحساب به سال ۷۲ انتقال داده است. فعاليتهاي بودجه سال ۷۲ موسسه درمورد ارقام فوق به طور خلاصه به شرح زير مي باشد. مطلوبست: ۱- افتتاح مانده حساب ۲- در طول سال مالي مبلغ ۱۵۰/۰۰۰ هزارريال از پيش پرداختها و مبلغ ۸۰/۰۰۰ هزارريال از علي الحسابها به علت تحويل کالا و خدمات به حساب هزينه منظور شده است. ۳- مبلغ ۲۰/۰۰۰ هزارريال از پيش پرداختها به علت عدم توافق كامل با فروشنده و لغو قرارداد به صورت نقدواريزگرديد. ۴- مبلغ مربوط به بند ۳ به عنوان مانده مصرف نشده سنوات گذشته به حساب خزانه انتقال يافت. مطلوبست: ۱- ثبت آرتيكلهاي مربوط به فعاليتهاي بودجه اي فوق در دفاتر حساب مستقل وجوه اعتبارات جاري

۲- بستن و انتقال مانده حسابها در پايان سال مالي .

حل بنداول:

(۱) درخواست وجه ۳۵۰۰۰۰

ذخيره اعتبار پرداختهاي غير قطعي ۳۵۰۰۰۰

پيش پرداخت ۲۰۰۰۰۰

علي الحساب ۱۵۰۰۰۰

(۲) ذخيره اعتبار پرداختهاي غير قطعي ۲۳۰۰۰۰

پيش پرداخت ۱۵۰۰۰۰

علي الحساب ۸۰۰۰۰

اعتبارات مصرف شده ۲۳۰۰۰۰

(۳) ذخيره اعتبار پرداختهاي غير قطعي پيش پرداخت ۲۰۰۰۰

اعتبارات تخصيص يافته ۲۰۰۰۰

(۳) جاري با خزانه ۲۰۰۰۰

درخواست وجه ۲۰۰۰۰

حل بنددوم :

اعتبار تخصيص يافته ۱۵۰۰۰

ذخيره اعتبار تعهدات احتمالي ۱۳۵۰۰۰

ذخيره اعتبار پرداختهاي غير قطعي ۲۰۰۰۰۰

درخواست وجه ۳۵۰۰۰۰

اعتبار مصرف شده ۲۳۰۰۰۰

درخواست وجه ۲۳۰۰۰۰

سوال:

- فعاليتهاي مالي سال ۶۷ حساب مستقل وجوه عمومي به شرح زير است :
- ۱- درآمدهاي پيش بيني شده در بودجه مصوب مبلغ ۱۵۰/۰۰۰ ميليون ريال و اعتبارات مصوب ۱۴۵/۰۰۰ ميليون ريال .
  - ۲- كل درآمدهاي پيش بيني شده دريال مالي ۶۷ وصول شده است.
  - ۳- كل اعتبارات مصوب به مصرف مخارج دستگاههاي دولتي رسيده است .
- مطلوبست: الف) ثبت فعاليتهاي مالي فوق در دفتر روزنامه حساب مستقل وجوه عمومي .
 ب) تنظيم تراز آزمائشي قبل از بستن حسابهاي موقت
 ج) ثبت مربوط به بستن حسابهاي موقت
 د) تنظيم تراز مانده حسابها پس از بستن حسابهاي موقت و تنظيم ترازنامه حساب مستقل وجوه عمومي .
 ر) تنظيم صورتحساب دريافت و پرداخت و تغييرات در مازاد با فرض اينكه مانده حساب مازاد تخصيص يافته مبلغ ۱۰/۰۰۰ ميليون ريال بوده است.

حل بنداول:

- ۱- درآمديش بيني شده ۱۵۰۰۰۰
اعتبارت مصوب ۱۴۵۰۰۰
مازاد تخصيص نيافته ۵۰۰۰۰
- ۲- بانك تمرکز وجوه عمومي ۱۵۰۰۰۰
دريافتهاي وجوه عمومي ۱۵۰۰۰۰
- ۳- پرداخت وجوه عمومي ۱۴۵۰۰۰
بانك تمرکز وجوه عمومي ۱۴۵۰۰۰

خزانه داريكل

حساب مستقل وجوه عمومي (قبل از بستن حسابهاي موقت)

به تاريخ ۱۳۶۷/۱۲/۲۸

بستانكار	بدهكار	عنوان حسابها
۱۴۵۰۰۰	۱۵۰۰۰۰	درآمديش بيني شده اعتبار مصوب
	۵۰۰۰	بانك تمرکز وجوه عمومي
۱۵۰۰۰۰	۱۴۵۰۰۰	پرداختهاي وجوه عمومي
۵۰۰۰		دريافتهاي وجوه عمومي مازاد تخصيص نيافته
۳۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰	جمع كل

حل بندج:

۱) دریافتیهای وجوه عمومی ۱۵۰۰۰۰

بانک تمرکز وجوه عمومی

۱۵۰۰۰۰	۱۴۵۰۰۰
۵۰۰۰ م	

درآمدپیش بینی شده ۱۵۰۰۰۰

۲) اعتبارات مصوب ۱۴۵۰۰۰

پرداختهای وجوه عمومی ۱۴۵۰۰۰

حل بندد:

خزانه داریکل

ترازنامه به تاریخ پایان سال ۱۳۶۷

<u>دارائی جاری</u>	<u>بدهی جاری و مازاد</u>
بانک تمرکز وجوه عمومی ۵۰۰۰	مازاد تخصیص نیافته ۵۰۰۰
جمع ۵۰۰۰	۵۰۰۰

خزانه داریکل

حساب مستقل وجوه عمومی (بعد از بستن حسابهای موقت)

<u>عنوان حساب</u>	<u>بدهکار</u>	<u>بستانکار</u>
مازاد تخصیص نیافته		۵۰۰۰
بانک تمرکز وجوه عمومی	۵۰۰۰	
جمع	۵۰۰۰	۵۰۰۰

حل بندر:

خزانه داریکل

حساب مستقل وجوه عمومی
صورت دریافت و پرداخت و تغییرات مازاد

دریافتها	
بابت درآمدها:	۱۵۰۰۰۰
پرداختها:	
بابت هزینه ها	(۱۴۵۰۰۰)
افزایش در مازاد	۵۰۰۰
اضافه می شود: مازاد اول سال	۱۵۰۰۰

سوال:

فعالیتها مالی و بودجه ای حساب مستقل وجوه جاری یک موسسه دولتی ۱۳۸۱ که از مبنای تعهدی تعدیل شده در شناسایی و ثبت درآمدهای هزینه استفاده می نماید شرح زیر خلاصه شده است:

- ۱- ابلاغ بودجه مصوب بامبلغ ۵۰۰/۰۰۰ هزار ریال درآمدپیش بینی شده و ۲/۵۰۰/۰۰۰ هزار ریال اعتبار مصوب.
- ۲- ابلاغ تخصیص اعتبار (جمع یکساله) ۲/۳۰۰/۰۰۰ هزار ریال.

- ۳- در طول سال مالی جمعاً مبلغ ۲/۲۰۰/۰۰۰ هزار ریال درخواست وجه گردیده که وجه آن دریافت شده است.
- ۴- برای خرید کالا و خدمات در طول سال مالی مبلغ ۲/۱۰۰/۰۰۰ هزار ریال تامین اعتبار شده است.
- ۵- از کالا و خدماتی که قبلاً تامین اعتبار شده است مبلغ ۲/۰۰۰/۰۰۰ هزار ریال تحویل یا انجام شده که به حساب هزینه قطعی منظور گردیده و وجه آن نیز پرداخت شده است بقیه اعتبار تامین شده از دفاتر حسابداری حذف گردیده است.
- ۶- آن قسمت از درآمدهای موسسه که قابلیت اندازه گیری و وصول داشت به روش حسابداری تعهدی تعدیل شده تشخیص و صورت حساب آن جهت مودیان ارسال گردید. جمع درآمدهای تشخیص شده ۲۱۰/۰۰۰ هزار ریال بوده است.
- ۷- جمع درآمدهای وصول شده بامبنای نقدی مبلغ ۲۷۰/۰۰۰ هزار ریال بوده است.
- ۸- از جمع درآمدهای تشخیص شده که صورت حساب آن قبلاً ارسال گردیده بود مبلغ ۲۰۰/۰۰۰ هزار ریال وصول گردیده و بقیه که غیر قابل وصول تشخیص شده بود از دفاتر حسابداری حذف شد.
- مطلوبست: ثبت فعالیت‌های مالی موسسه در دفتر روزنامه.

۱- جاری باخرانه	۲۵۰۰۰۰۰
اعتبارات مصوب	۲۵۰۰۰۰۰
۲- الف) اعتبار مصوب	۲۳۰۰۰۰۰
اعتبار تخصیص یافته	۲۳۰۰۰۰۰
۲- ب) بودجه جاری	۲۳۰۰۰۰۰
جاری باخرانه	۲۳۰۰۰۰۰
۳- الف) درخواست وجه	۲۲۰۰۰۰۰
بودجه جاری	۲۲۰۰۰۰۰
۳- ب) بانک پرداخت	۲۲۰۰۰۰۰
دریافتی ازخرانه	۲۲۰۰۰۰۰
۴- اعتبارات تخصیص یافته	۲۱۰۰۰۰۰
ذخیره اعتبار تعهدات احتمالی	۲۱۰۰۰۰۰
۵- ثبت مالی (	
هزینه سال جاری	۲۰۰۰۰۰۰
بانک پرداخت	۲۰۰۰۰۰۰
۵- ثبت بودجه ای)	
ذخیره اعتبار تعهدات احتمالی	۲۱۰۰۰۰۰
اعتبار مصرف شده	۲۰۰۰۰۰۰
اعتبارات تخصیص یافته	۱۰۰۰۰۰۰
۶- مالیات های دریافتی سال جاری	۲۱۰۰۰۰۰
درآمد	۲۱۰۰۰۰۰
۷- بانک تمرکز وجوه	۲۷۰۰۰۰۰
درآمد	۲۷۰۰۰۰۰

۸-بانك تمرکز وجوه ۲۰۰۰۰۰
 درآمد ۱۰۰۰۰
 مالیاتهای دریافتی سال جاری ۲۱۰۰۰۰

سوال:

اعتبار مصوب سال مالی ۱۳۸۱ مبلغ ۷۰۰/۰۰۰ هزارریال و اعتبارات تخصیص یافته سال مذکور ۶۵۰/۰۰۰ هزارریال می باشد. در صورتیکه مبلغ ۶۰۰/۰۰۰ هزارریال از خزانه دریافت گردیده باشد و اطلاعات اضافی زیر نیز در اختیار شما قرار گرفته باشد.

۱- جمع اعتبارات تأمین شده برای خرید کالا و خدمات مبلغ ۵۵۰/۰۰۰ هزارریال
 ۲- جمع هزینه های ایجاد شده که به حساب قطعی منظور گردیده مبلغ ۵۳۰/۰۰۰ هزارریال .
 ۳- هزینه های پرداخت شده مبلغ ۴۷۰/۰۰۰ هزارریال .
 مطلوبست: ثبت فعالیت های مالی و بودجه ای موسسه در دفاتر حسابداری حساب مستقل وجوه اعتبارات جاری در مبنای نقدی و مبنای تعهدی.

الف) بودجه جاری ۷۰۰۰۰۰
 اعتبارات مصوب ۷۰۰۰۰۰

ب- ثبت بودجه ای اعتبارات مصوب ۶۵۰۰۰۰
 اعتبارات تخصیص یافته ۶۵۰۰۰۰

ثب مالی جاری با خزانه ۶۵۰۰۰۰
 بودجه جاری ۶۵۰۰۰۰

ج- ثبت بودجه ای درخواست وجه ۶۰۰۰۰۰
 جاری با خزانه ۶۰۰۰۰۰

ثب مالی بانک پرداخت وجه ۶۰۰۰۰۰
 دریافتی از خزانه ۶۰۰۰۰۰

۱- اعتبارات تخصیص یافته ۵۵۰۰۰۰
 ذخیره اعتبار تعهدات احتمالی ۵۵۰۰۰۰

۲- ثبتی ندارد.

۳- الف) ثبت بودجه ای
 ذخیره اعتبار تعهدات احتمالی ۴۷۰۰۰۰
 اعتبارات مصرف شده ۴۷۰۰۰۰

۳- ب) ثبت مالی هزینه سال جاری ۴۷۰۰۰۰
 بانک پرداخت وجه ۴۷۰۰۰۰

مبنای تعهدی:

الف) بودجه جاری ۷۰۰۰۰۰
اعتبارات مصوب ۷۰۰۰۰۰

ب- ثبت بودجه ای) اعتبارات مصوب ۶۵۰۰۰۰
اعتبارات تخصیص یافته ۶۵۰۰۰۰

ثبت مالی) جاری با خزانه ۶۵۰۰۰۰
بودجه جاری ۶۵۰۰۰۰

ج- ثبت بودجه ای) درخواست وجه ۶۰۰۰۰۰
جاری با خزانه ۶۰۰۰۰۰

ثبت مالی) بانک پرداخت وجه ۶۰۰۰۰۰
دریافتی از خزانه ۶۰۰۰۰۰

۱- اعتبارات تخصیص یافته ۵۵۰۰۰۰
ذخیره اعتبار تعهدات احتمالی ۵۵۰۰۰۰

۲- الف) ثبت بودجه ای)

ذخیره اعتبار تعهدات احتمالی ۵۳۰۰۰۰
اعتبارات مصرف شده ۵۳۰۰۰۰

ثبت مالی) هزینه سال جاری ۵۳۰۰۰۰
اسناد هزینه پرداختی ۵۳۰۰۰۰

۳) اسناد هزینه پرداختی ۴۷۰۰۰۰
بانک پرداخت وجوه ۴۷۰۰۰۰